

Un president terrícol

Des que Alberto Fabra va arribar a la presidència de la Generalitat Valenciana no ha deixat d'emetre senyals que indiquen un canvi de tarannà respecte al seu predecessor, Francisco Camps. L'oposició a les Corts afirma que hi ha continuïtat, però determinades declaracions i mesures preses pel nou cap del Consell indiquen tot el contrari. En repassem algunes.

Quan Francisco Camps presidia el govern valencià, els 750 metres que separen sa casa del Palau de la Generalitat no els recorria a peu —uns deu minuts de trajecte— ni amb cotxe oficial. No. Camps pujava a una nau espacial que el transportava per damunt del bé i del mal, un ovni que el dipositava al despatx presidencial, de què eixia en comptades ocasions. Es va distanciar tant de la realitat que sovint ni hi contactava. I si ho feia, se n'escapolia, dels humans.

Alberto Fabra, president des del juliol, continua residint a Castelló de la Plana, com quan n'era l'alcalde, i cada dia, pels volts de les vuit del matí, es desplaça fins a València o allà on tinga un acte programat. No s'amaga ni acostuma a evitar els periodistes. Però, sobretot, reconeix errades i adopta mesures que el seu antecessor mai no hauria gosat prendre.

De cops d'efecte, Fabra n'ha oferts de tota mena. Des del dia de la investidura, quan marcà distàncies amb Camps i insistí en la necessitat que "únicament" es parlara "en positiu" del País Valencià i en la seua intenció de liderar una legislatura "plena de consensos", fins la setmana passada, quan li preguntaren per la possibilitat que la Generalitat rescindira el contracte de la fórmula 1, i assegurà que "allò que més" el preocupa en aquest moment és "el pagament als proveïdors". El dia que en complia cent a la presidència, Fabra ja va comparèixer per sorpresa a la conferència de premsa posterior a la reunió setmanal del Consell i va demanar

"disculpes" als proveïdors de l'administració valenciana que fa temps que no cobren. "Els dic que estem dedicats, en cos i ànima, a trobar-hi una solució", va afirmar aleshores.

És tan diferent Alberto Fabra de Francisco Camps? Els grups de l'oposició a les Corts amb prou feines si admeten que el nou president sembla "més educat", però no troben que hi haja hagut un abans i un després. O, si més no, no declaren això en públic.

Tanmateix, l'actitud de l'actual cap del Consell contrasta molt amb la del seu predecessor, que practicava una política megalòmana amanida d'un verb grandiloqüent que es feia esmunyedís quan al davant hi havia un periodista. Camps governava a ulls clucs i Fabra governa de cara, amb la llibertat de qui no se sent responsable de la situació de fallida que viu el País Valencià, cosa que li permet de marcar distàncies amb l'anterior president i d'alterar-ne les prioritats.

És una convicció generalitzada que Camps, en cas d'haver-se mantingut al capdavant de l'executiu, mai no hauria qüestionat la continuïtat del gran premi de fórmula 1 que des del 2008 acull València. Per contra, el seu successor no ha tingut inconvenient a sentenciar que "ens cal prioritzar i reajustar coses", motiu pel qual va reunir-se recentment amb el magnat britànic Bernie Ecclestone, propietari del negoci automobilístic, a qui va transmetre que "no podem complir el contracte signat ara que tenim dificultats per a pagar l'ensenyament".

Encara més, Fabra ha revelat algunes de les clàusules confidencials que amagava l'acord a què van arribar Camps i Ecclestone el 2007, quan el segon condicionà el desembarcament dels bòlids a la victòria del PPCV a les eleccions valencianes d'aquell any. "Si no respecte el contracte, he de pagar la mateixa quantitat i patiria una penalització de dos anys, reclamació judicial que hi poguera haver a banda". "Per això li he demanat de renegociar-lo, perquè no és acceptable que em retarde en el pagament als col·legis i que alhora continue destinant els mateixos diners a la fórmula 1", ha explicat un Fabra que no veuria malament una alternança amb Barcelona. Una solució intermèdia que Camps ni tan sols no hauria considerat.

Només un dia abans d'emetre dubtes sobre la fórmula 1, Fabra va explicar els motius pels quals la Generalitat ha desestimat un esdeveniment de cost molt inferior però que ja semblava inherent a València: la Campus Party, trobada anual d'internautes que s'hi duia a terme de fa quinze anys i que la Ciutat de les Arts i les Ciències finançava en bona mesura. Els 850.000 euros que calia satisfer enguany han estat la raó de l'adéu —segurament en benefici de Barcelona— i el president valencià tampoc no se n'ha amagat: "Resulta prioritari atendre pagaments i obligacions que té la Generalitat, com ara els de l'àmbit de l'educació i de la sanitat, que no qüestions privades."

"Hem viscut per damunt de les nostres possibilitats", ha reblat Fabra, per a qui és urgent "fer tant com es puga per a reduir les despeses i augmentar els ingressos, si no volem passar-ho molt malament". "La situació és distinta —diu—, i ara ens cal ser més responsables i ajustar-nos-hi." "La meua obsessió és que la Generalitat no torne a ser un problema per a les empreses valencianes", ha asseverat amb relació al retard amb els proveïdors, alguns dels quals han hagut d'abaixar la persiana per sempre més.

Però el cap del Consell no sols s'ha solidaritzat amb els subministradors de l'administració valenciana, sinó que també ha picat l'ullet als usuaris de l'ensenyament públic. En concret, ha reconegut que l'han colpit "les imatges d'alguns centres de secundària on no funciona la calefacció i [els alumnes] van amb manta a classe". "Me n'avergonyesc", ha etzibat, "i com a pare jo també

em manifestaria, no ho podria permetre". En qualsevol cas, el president valencià ha aprofitat l'avinentesa per a fer saber que "hem d'anivellar els ingressos amb les despeses i trobar un estat del benestar que pugem pagar". Un missatge que podria ser l'avantsala del copagament, model que Fabra no ha explicat, però que deixa entreveure quan parla de "buscar unes altres fórmules" de finançament dels serveis públics. "Tot allò que puga eliminar-se, es retallarà", ha avisat, a fi de "racionalitzar i corregir el ritme de vida d'aquests últims anys".

Per bé que la rescissió de la fórmula 1 no és senzilla a causa del blindatge contractual que el magnat britànic Bernie Ecclestone va arrencar de Camps –"ens costaria més car no fer el gran premi que fer-lo fins el 2014", quan expira el primer contracte–, una cosa diferent és la retransmissió del mundial d'automobilisme per Canal 9. Aquest caprici de Camps perquè al gran premi de València apareguera molt més que no ho feia a La Sexta, comporta una despesa de 25,9 milions en quatre anys, durant el període 2010-2013. Se n'havien abonats més de 10, però la Generalitat ha trencat el tracte i deixarà de retransmetre les proves a partir d'enguany. "No té sentit que paguem aquesta quantitat si hi ha un altre canal que emet les curses", ha sentenciat Fabra.

La sort s'ha aliat amb ell, atès que La Sexta ha renunciat als drets per a l'estat espanyol i aquests han estat adquirits per Antena 3 TV, cosa que fàcultà Canal 9 a esguerrar l'acord amb Ecclestone. El motiu és que Antena 3 té més audiència que no La Sexta, un fet que es considera contraproductiu i que és recollit al contracte amb RTVV. Sobretot tenint en compte que el seguiment de la fórmula 1 a la cadena pública valenciana era molt reduït: l'audiència rècord –un 20%– va arribar el 26 de juny, just el dia que se celebrava el gran premi de València. A Catalunya i a Astúries, que també retransmeten les proves als canals propis, l'audiència de la cursa d'aquell dia va moure's entre el 30% i el 40%, malgrat la compartició dels drets amb La Sexta.

L'alcaldesa Rita Barberà ja havia suggerit la possible extinció del contracte televisiu amb RTVV, però no perquè abans li semblara malament, sinó perquè entenia que implicaria un estalvi que, alhora, podria servir per a mantenir el gran

premi a la ciutat, que és el seu gran objectiu i una de les causes de la fredor amb què es relaciona amb Alberto Fabra.

Capgirar la “mala imatge”. El president de la Generalitat és “conscient” de la “mala imatge” que ha exportat darrerament el País Valencià, i no sols pel desfici comptable de l’administració autonòmica. Fabra sap del cert que els casos de presumpta corrupció han contribuït a malmetre les institucions i, en general, la fama dels valencians. Per això, en ocasions llança dards enverinats sobre aquelles qüestions que poden generar més rebuig entre la població.

En el cas de la Caixa del Mediterrani, dirigida fins no fa gaire per càrrecs nomenats pel PPCV, Fabra ha estat contundent: “Sent vergonya, com qualsevol altre ciutadà, per les grans indemnitzacions de la CAM; me’n faig creus, quan sent aquestes indemnitzacions il·lògiques.”

El desembre passat, abans de tancar el període de sessions, el president valencià ordenava als seus diputats a les Corts de votar a favor de la creació d’una comissió d’investigació sobre la gestió de la caixa. La proposta era d’Esquerra Unida i va comptar amb el suport dels quatre grups parlamentaris de la cambra, amb el vot inclòs del president. Una altra cosa, ben diferent, és el grau de satisfacció de l’oposició amb la investigació en curs. El PPCV n’ha monopolitzat la mesa i, diuen, controla cada full que s’hi mou.

En l’episodi d’Emarsa, la depuradora de Pinedo (Horta) que ha esdevingut un pou de corrupció i de malversació de fons –més de 20 milions d’euros– i que ja ha costat l’alcaldia de Manises i la vice-presidència de la Diputació a Enrique Crespo, Alberto Fabra no ha estat pas menys directe. Ha proclamat que tot allò que se’n va sabent “ens avergonyeix com a administració i com a societat”, per bé que la totalitat de polítics implicats en la causa pertanyen a la seua formació. En aquest cas, el cap del govern valencià també ha donat el vist-i-plau a la creació d’una comissió a les Corts que depure les responsabilitats del forat. “Qui haja ficat la mà a la caixa, ho ha de pagar”, ha expressat, alhora que garantia que “el camí que hem emprès, no té marxa enrere”. Com el dia de la seua investidura, ha insistit que “els ciutadans han de confiar en els polítics i en les institucions”.

Alberto Fabra, quan era alcalde de Castelló, envoltat dels pesos pesants del PPCV. D’esquerra a dreta, Carlos Fabra, José Joaquín Ripoll, Alfonso Rus, Sonia Castedo, Rita Barberà, Rafael Blasco i

La cerca de responsables pel saqueig d’Emarsa no ha acabat ací, sinó que Fabra ha anunciat també que la Generalitat Valenciana es personarà en la causa que investiga les irregularitats que s’hi van cometre. I això no és cap excepció.

Pel que fa a l’incòmode *cas Urdangarin*, que afecta la família reial espanyola, el president valencià ha confirmat que la Generalitat també s’hi personarà “si es demostra que van lesionar-se els nostres drets”. Uns dubtes que poden haver-se esvaït després de la declaració d’Urdangarin a Palma de fa dues setmanes, quan va deixar clar la facilitat amb què va penetrar a l’administració valenciana, de què Nóos va ingressar més de tres milions, entre els quals 382.000 euros per un estudi sobre uns jocs europeus que mai no van dur-se a terme. Fabra s’ha afanyat a encarregar-ne un informe als serveis jurídics de Presidència.

Més recentment, Fabra també ha ordenat que la Generalitat es persone en la

causa que mira d’esclarir el desviament de diners destinats a projectes al tercer món. L’actuació de la fiscalia anticorrupció ha menat a la detenció d’una quinzena de persones, entre les quals el director general de Cooperació, Josep Maria Felip, i el director general de Sanitat, Alexandre Català, que havia estat un alt càrrec de Solidaritat i Ciutadania quan la conselleria va aprovar aquelles ajudes.

I a Fabra, a diferència d’un Camps que era encausat, no li ha tremolat la mà a l’hora de prendre mesures severes contra els dos directors generals, que van passar dues nits seguides als calabossos del carrer de Sapadors de València i que han quedat amb llibertat però sense passaport. Els ha destituïts i ha argumentat la seua decisió amb paraules impensables no fa gaire: “No podem permetre que hom dubte de la gestió i la credibilitat d’un govern; si una persona ha fet servir fons de manera irregular, fa mal a la institució. Aquests fons havien d’haver-se

Francisco Camps. Al nou president de la Generalitat no li és fàcil de regir el partit.

destinat a allò per què es necessitaven, que era la cooperació al desenvolupament, no a unes altres coses”. El jutge, a instàncies de la fiscalia i després de denunciar-ho Compromís i el PSPV-PSOE, investiga la possible adquisició de pisos i garatges a València amb aquests diners: dels 1,7 milions pressupostats, a Nicaragua van arribar-hi entre 50.000 i 70.000 euros.

“Qui siga qüestionat, encausat o estiga a disposició de la justícia, tindrà una contestació inequívoca i quedarà fora del govern de la Generalitat”, ha avançat

“Ens hem d'imposar unes normes de funcionament intern molt rigoroses”

Fabra, que troba “molt greu” el cas de les ajudes de cooperació. “Serem intolerants amb aquells comportaments que no vagen destinats a gestionar com cal els recursos i els interessos dels valencians”, ha dit, “perquè no podem donar peu a cap altra interpretació”.

La direcció estatal del PP va aplaudir la decisió del president valencià, que van titllar de “totalment lògica”. “Fabra ha aplicat allò que ja va deixar clar al congrés de Sevilla; ha passat de les paraules als fets”. Un discurs, el de Fabra mateix i el del PP envers el País Valencià, diametralment oposat al de l'època de Camps.

Arena movedissa. Certament, però, la persecució de les actuacions irregulars que s'ha marcat com a objectiu Alberto Fabra troba resistències dins el PPCV. Fins i tot a les comarques castellanenques, les que el president valencià –amb un pes intern escàs abans d'accedir al càrrec– pensava que controlava més bé.

Al congrés estatal dels populars, quan exposava davant el plenari la ponència d'estatuts que li havia encomanat la direcció del partit, Fabra es trobà amb la plantada d'una desena de compromissaris de Castelló, disconformes amb la seua redacció dels nous estatuts. Entre els qui van marxar calculadament de la sala hi havia Andrea Fabra, filla de l'ex-president provincial Carlos Fabra, i Esther Pallardó, la vice-presidenta de la Diputació de Castelló que aquest ha imposat al seu successor, Javier Moliner. Pallardó és l'actual parella sentimental de Carlos Fabra, que va conèixer quan treballava de periodista. Aquests compromissaris van mirar d'alterar –a través d'esmenes presentades per companys de Girona, endebades– els articles de la ponència d'Alberto Fabra que endureix les mesures contra els encausats per casos de corrupció, com ara Carlos Fabra.

“No sols hem de ser honestos, sinó que també hem de semblar-ho”, va dir Fabra davant més de 3.000 compromissaris, a la cita sevillana. “Ens hem d'imposar unes normes de funcionament intern ètiques i morals molt rigoroses, sense cap complex i amb el cap ben alt”, reblà.

Un discurs que enllaça amb el que va teixir durant el judici a Francisco Camps i Ricardo Costa, ex-president i ex-secretari general del PPCV. Quan fou preguntat per les converses dels acusats amb els

“Qui haja ficat la mà a la caixa, ho ha de pagar”, va afirmar amb relació al ‘cas Emarsa’

caps de la trama *Gürtel*, Alberto Fabra va ser transparent: “M'enojolen, com a la resta dels espanyols.” “Es podrien haver fet més bé les coses, sobretot si s'haguera detectat com era segons quina gent”, va afegir en referència a Álvaro Pérez i companyia.

Camps i Costa isqueren del Palau de Justícia amb el veredict de no-culpabilitat a la butxaca, i hores després Fabra va convocar la premsa al Palau de la Generalitat per a felicitar-los i exigir disculpes a l'oposició pel tracte que els havia dispensat aquests anys. De seguida, però, va marcar terreny: “Camps va dimetir a consciència, lliurement.”

En definitiva, Fabra encara pateix els efectes del terratrèmol causat per la dimissió de Camps. Les plaques tectòniques no han deixat de bellugar-se tot just quan semblava que estaven calmades –després de vuit anys d'estira-i-arronses amb el sector zaplanista– gràcies, en part, a l'esclat del *cas Brugal* i a la desfeta dels governs municipals que controlaven els afins a José Joaquín Ripoll, el principal encausat.

Ara que el zaplanisme anava a la deriva, ha trobat en Fabra una veu amiga que mira d'integrar-los en igualtat de condicions. A desgrat de l'alcaldesa d'Alacant, Sonia Castedo, i de no pas pocs diputats de la circumscripció a les Corts, començant per les ex-conselleres de Camps Trini Miró i Angélica Such.

A Alfonso Rus, president de la Diputació de València i del PP provincial, l'ha acabat domesticant, però igualment li podria buscar un substitut. I també aspira a remoure Rafael Blasco, portaveu a les Corts i estret col·laborador de Camps –un assidu al seu judici– que fou conseller del ram quan les ajudes no van arribar a Nicaragua. Tot això rumia Fabra cada dia que desfà –amb cotxe, no amb ovni– els 75 quilòmetres que separen el Palau de la Generalitat de la seua llar de Castelló.

Victor Maceda